

Advies betreffende de BWK-typologie in groene RUP's ter uitvoering van het Mestdecreet

Nummer: **INBO.A.2010.274**

Datum advisering: **07 december 2010**

Auteurs: **Desiré Paelinckx, Lieve Vriens, Steven De Saeger**

Contact: **Lieve Vriens (lieve.vriens@inbo.be)**

Kenmerk aanvraag: **e-mail op datum van 3 december 2010**

Geadresseerden: **Vlaamse Landmaatschappij**
T.a.v. Dorothy De Winne
Afdeling Mestbank
Dienst Dataverwerking en -Analyse
Gulden Vlieslaan 72
1060 Brussel

Dorothy.DeWinne@vlm.be

Cc: **Vlaamse Landmaatschappij**
Sabine De Mulder (Sabine.DeMulder@vlm.be)

AANLEIDING

In het kader van ruimtelijke bestemmingswijzigingen is er een procedure opgesteld betreffende de inventarisatie, de kennisgeving, de aanvraag tot correctie en de oprichting en de werking van de Verificatiecommissie (vermeld in artikel 41bis van het Mestdecreet van 22 december 2006)¹. De verificatiecommissie heeft vragen betreffende de BWK-typologie van een aantal landbouwpercelen in groene Ruimtelijke Uitvoeringsplannen en de Mestbank wil deze onduidelijkheden uitklaren via bijkomend advies van het INBO.

VRAAGSTELLING

Het betreft acht percelen. Achtereenvolgens geven we het dossiernummer, de BWK-typologie zoals gevalideerd door het INBO (zie INBO.A.2010.191 en INBO.A.2010.192) en de vraag zoals geformuleerd in de verificatiecommissie.

- 1) 5_15739258_250509_11: hp+hr+fauna. Is op basis van de soortenlijst een typologie als hr of hpr+hr+fauna meer aangewezen?
- 2) 5_13202602706_181109_29: hpr+mr^o+k(hc)+k(mr)+k(mc)+fauna. Is op basis van de soortenlijst een typologie als hpr* i.p.v. hpr meer aangewezen?
- 3) 5_7304201848_250509_2, lhi en 5_7304201848_250509_3, lhi+lh/hu^o. Is dit bos of zijn er nog voldoende grassen aanwezig om landbouwgrond te zijn?
- 4) 5_3201507632_181109_8: hpr*+hpr. Zijn er voldoende waardevolle soorten aanwezig om hpr* te laten doorwegen?
- 5) 5_17105303736_181109_23, hp+hp*+k(ae^o). Moet dit geen hpr+k(ae^o) zijn?
5_17105303736_181109_24, hp+hp*+k(ae^o)+kbp. Betreft het een hp of hp*?
- 6) 5_13200101520_181109_9: hpr+k(hc^o)+fauna. Is op basis van de soortenlijst hc meer aangewezen?

TOELICHTING

Op basis van de beschikbare attesten (met soortenlijst, ingeschatte bedekkingen, algemene informatie en bijkomende opmerkingen van de karteerder) beoordeelden we nogmaals de BWK-typologie van de betreffende percelen. In bijlage worden de gebruikte karteringseenheden verklaard.

- 1) Op basis van de soortenlijst is een kartering als hr niet aangewezen. Engels raaigras maakt 50-75% van de grasmat uit. Grote brandnetel en akkerdistel zijn slechts schaars aanwezig en gestreepte witbol is laagbedekkend. De VLM-karteerder geeft aan dat er microreliëf aanwezig is, maar merkt tevens op dat het een opgehoogd terrein betreft. We hanteren de karteringseenheid hpr niet wanneer het microreliëf een gevolg is van kunstmatige ingrepen. Deze eenheid is voorbehouden voor graslanden die gekenmerkt worden door de aanwezigheid van een uitgesproken microreliëf als gevolg van (vroegere) geomorfologische processen (depressies, laantjes, verglijdingsverschijnselen, bulten) en/of meerdere grachten, sloten of greppels.
- 2) De kartering hpr+mr^o+k(hc)+k(mr)+k(mc)+fauna is aannemelijk, vermits Italiaans raaigras en grote vossenstaart het grootste aandeel van de grasmat innemen.

¹ nota aan de regering en het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 april 2010 (B.S. 19/05/2010)

Soorten als liesgras, rietgras en riet zijn als mr^o in het complex opgenomen en geven bijgevolg geen aanleiding tot een kartering als hpr*. Tweerijige zegge kan zowel voorkomen in de moerassige zones (mr^o) als verspreid in het perceel. In het laatste geval zou een kartering als hpr* meer gepast zijn. De ruimtelijke spreiding van deze soort is niet gekend, maar zal allicht bijgedragen hebben bij het oordeel van de VLM-deskundige op het terrein.

- 3) In beide gevallen heeft de VLM-deskundige het zichtbaar gebruik aangegeven. Perceel 5_7304201848_250509_2 is een ruigte, niet begraasd of gehooïd en is bijgevolg niet in landbouwgebruik. De hoge bedekkingen van grote brandnetel (halfbedekkend), akkerdistel (kwartbedekkend) en kleeftkruid (kwartbedekkend) bevestigen dit. Perceel 5_7304201848_250509_3 is een hooiweide, wat er op wijst dat dit perceel althans voor het gedeelte lh/hu^o wel in landbouwgebruik is. We merken op dat beide percelen op de meest recente luchtfoto's (2007) niet volledig bebost zijn.
- 4) Engels raaigras is de dominante grassoort in dit perceel. De vraag of een kartering als hpr+hpr* meer aangewezen is, wordt terecht gesteld. Hier speelt weer de ruimtelijke spreiding van scherpe boterbloem een rol. Indien deze soort over het grootste aandeel van het perceel aspectbepalend is, geeft de kartering hpr*+hpr dit correct weer. We gaan ervan uit dat de VLM-deskundige de ruimtelijke spreiding mee in rekening gebracht heeft bij het bepalen van de typologie.
- 5) De vraag is tweeledig. Zowel bij perceel 5_17105303736_181109_23 als bij perceel 5_17105303736_181109_24, zien we geen reden om hier te opteren voor hpr. Op de meest recente luchtfoto (2007) is geen slotenpatroon of een reliëfrijke structuur te zien.
Bij beide percelen is de bedekking van de soorten niet bepaald op het terrein omdat ze recent gemaaid waren. Uit de samenstelling van het maaisel en een ongemaaide zone kan enkel met zekerheid vastgesteld worden dat de percelen op z'n minst gedeeltelijk soortenrijk zijn. Een kartering als hp+hp* is te verantwoorden. Het is echter niet uitgesloten dat de percelen volledig soortenrijk (hp*) zijn.
- 6) Volgens de soortenlijst komen soorten die wijzen op dotterbloemgrasland (o.a. echte koekoeksbloem, moerasrolklaver) enkel in de rand voor. Ze zijn niet bedekkend aanwezig. Het perceel wordt gedomineerd door Italiaans raaigras. Soorten als veldzuring, duizendblad of zilverschoon zijn slechts schaars aanwezig. De eenheid hpr staat terecht op de eerste plaats in het complex.

CONCLUSIE

Op basis van de beschikbare gegevens oordelen wij dat aan de acht percelen een passende BWK-typologie toegekend is. Informatie wat betreft de ruimtelijke spreiding van kensoorten in de percelen ontbreekt. Hierdoor kunnen we niet uitsluiten dat in sommige gevallen een andere typologie ook gepast zou kunnen zijn.

Percelen waarvan de soortenlijsten onvolledig zijn of waarvan de bedekking van de soorten niet ingeschat werd, kunnen een hogere biologische waarde hebben dan weergegeven d.m.v. de toegekende typologie.

REFERENTIES

Vriens L. & Paelinckx D. (2010). Advies betreffende de validatie door het INBO van de gegevensinzameling door de VLM in het kader van de verificatiecommissie n.a.v. een bestemmingswijzing in een ruimtelijk uitvoeringsplan. Advies Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO.A.2010.191), Brussel.

Vriens L., Oosterlynck P., De Saeger S., Bosch H. (2010). Advies bij de validatie door het INBO van de gegevensinzameling VLM in het kader van de verificatiecommissie n.a.v. een bestemmingswijzing in ruimtelijke uitvoeringsplannen. Advies Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO.A.2010.192), Brussel.

De Saeger S., Ameeuw G., Berten B., Bosch H., Brichau I., De Knijf G., Demolder H., Erens G., Guelinckx R., Oosterlynck P., Rombouts K., Scheldeman K., T'Jollyn F., Van Hove M., Van Ormelingen J., Vriens L., Zwaenepoel A., Van Dam G., Verheirstraeten M., Wils C., Paelinckx D. (2010). Biologische Waarderingskaart, versie 2.2. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO.R.2010.36), Brussel, 35 pp.

BIJLAGEN

Gebruikte karteringseenheden

hc: dotterbloemgrasland

hpr: weilandcomplex met veel sloten en/of microreliëf

hpr*: soortenrijk weilandcomplex met veel sloten en/of microreliëf

hp: soortenarm permanent cultuurgrasland

hp*: soortenrijk permanent cultuurgrasland

hr: verruigd grasland

k(ae°): zwak ontwikkelde waterplantenvegetatie in sloot of waterloop

k(hc), k(hc°): soorten van het dotterbloemgrasland in de perceelrand

kbp: bomenrij van populier

lh/hu°: populierenaanplant met zwak ontwikkeld mesofiel hooiland in de kruidlaag

lhi: populierenaanplant met ruigtekruiden in de kruidlaag

k(mc): grote zeggenvegetatie in de perceelsrand

mr: rietland of andere vegetaties van het rietverbond

mr°: zwak ontwikkeld rietland of vegetaties van liesgras en/of rietgras